

СКРАЋЕНИ ЗАПИСНИК
Са састанка Привредног савјета Града Приједора

Дана 19.07.20223. године, са почетком у 12 часова у Великој сали Града Приједора на другом спрату Градске управе Приједор одржан је састанак Привредног савјета Града Приједора са сљедећим предложеним дневним редом:

12:00	Уводно обраћање
12:05 - 12:10	Усвајање приједлога дневног реда
12:40 - 13:00	Градске мјере подстицаја привреди за 2023. годину (Извјестилац: Раде Росић, Град Приједор, начелник Одјељења за привреду и предузетништво)
13:00	Разно

Материјал за састанак Привредног савјета је достављен путем е-маил-а уз позив на састанак.

Састанку Привредног савјета је присуствовало 13 чланова и 1 гост.

Остали чланови Привредног савјета су обавјестили технички секретеријат да не могу присуствовати састанку у наведеном термину због раније преузетих обавеза.

Рађено је тонско снимање сједнице Привредног савјета.

Сједницу Привредног савјета је отворио предсједник **г. Раде Росић**, који се свим присутнима захвалио на доласку. Након поздравних ријечи г. Раде Росић је ријеч дао г. Слободану Јавору, градоначелнику Града Приједора.

У свом уводном излагању, **г. Слободан Јавор, градоначелник Града Приједора** је поздравио све присутне и захвалио се свима што су дошли, јер сматра да Град Приједор треба да има добру сарадњу са привредницима. Напоменуо је да се на дневном реду налази само једна тачка правилници за додјелу подстицајних средстава која је веома битна за привреду, јер на тај начин градска власт директно пружа финансијску подршку привредницима. Да ли су планирана средства за подршку привреди довољна или не, сигуран је да није, те зна да су захтјеви привреде знатно већи, али је у складу са тренутним могућностима и пуњењем буџета, које је током године смањено, издвојен значајан износ. Скренуо је пажњу да би волио да се током састанка дискутује о тренутном стању у привреду, шта се очекује од Градске управе, те о задовољству сарадње са градоначелником и начелником Одјељења за привреду и предузетништво, шта функционише и шта се треба унаприједити. Жеља му је да се отворено прича о свим темама, те да је Савјет добро мјесто и прилика да сви искажу своје мишљење.

Након уводног обраћања градоначелника г. Слободана Јавора, **г. Раде Росић** је у наставку састанка Привредног савјета представио приједлог дневног реда. Током представљања Дневног реда нагласио је да ће се под тачком осталом чланови Привредног савјета информисати о одржавању тематске сједнице Привредног савјета и покретању активности замјене одређених чланова Привредног савјета из разлога што нису активни у раду истога.

Прије гласања усвајања Дневног реда састанка, **г. Горан Бојић** је желио да се под тачком разном дискутује о могућности организовања сусрета са дијаспором почетком мјесеца августа, гдје би се сви информисали шта све Градска управа Приједор ради, како им може помоћи, али и да чује од дијаспоре који су њихове потребе и њихови планови. Сматра да Градска управа треба да буде носилац ове активности.

Г. Раде Росић је напоменуо да је Градска управа Приједор прошле године са Делегацијом ЕУ организовала конференцију дијаспоре, гдје је један од закључака био да се у оквиру Градске управе Приједор, отвори посебна канцеларија за сарадњу са дијаспором.

С обзиром да није било више коментара на приједлог дневног реда, г. Раде Росић је исти дао на усвајање.

Приједлог дневног реда је једногласно усвојен.

Тачка 1 - Градске мјере подстицаја привреди за 2023. годину

Г. Небојша Савановић, шеф Одсјека за привреду је извршио презентацију, током које је истакао да је Град Приједор за 2023. годину за подстицаје привреди планирао средства у укупном износу од 559.000 КМ кроз 6 мјера. За реализацију ових мјера, израђени су приједлози Правилника, који су у односу на прошлу годину побољшани. Такођер је напоменуо, да је анализом додјељених подстицаја у претходним годинама утврђено да су пристигли много већи захтјеви привредника, али да је у складу са доступним средствима пласиран максимални износ који је био на располагању Одјељењу за привреду и предузетништво. Такођер је напоменуо да је анализа показала да можда треба доћи до корекција одређених подстицаја, јер се не остварују жељени ефекти, али такођер сматра да је Привредни савјет права адреса који треба да предложи конкретне промјене.

Кроз Правилник о додјели и коришћењу подстицајних буџетских средстава у области привреде за 2023. годину планирана је реализација 3 мјере, зашто су релоцирана средства у износу од 259.000 КМ:

1. Подстицај за samozapoшљавање незапослених лица и женско предузетништво (додјељују се средства од 3.000 КМ до 5.000 КМ по једној одобреној пријави)
2. Подстицај послодавцима за запошљавање младих високообразованих кадрова до 30 година старости и за запошљавање нових радника (додјељују се средства до 1.500 КМ по једном запосленом раднику стручне спреме од НК до ССС и до 2.500 КМ по једном запосленом раднику стручне спреме од ВШС до др)
3. Подстицај за подршку увођењу стандарда (сертификација) (додјељују се средства до 50% вриједности укупних трошкова и која не могу бити већа од 3.000 КМ).

Кроз Правилник о условима и начину додјеле подстицајних средстава за јачање конкурентности сектора грађевинарства, информатике и осталих услужних дјелатности планирано је да се кроз увођење нових технологија и технолошких процеса повећава број запослених, зашто су релоцирана средства у износу од 50.000 КМ. Максимална средства за ову намјену по једној пријави утврђују се у висини до 50% од износа уложених средстава, а која не могу бити већа од 10.000 КМ у сектору грађевинарства, нити већа од 5.000 КМ за подручје информатике и осталих услужних дјелатности.

Кроз Правилник о условима и начину додјеле подстицајних средстава за јачање конкурентности МСП планирано је да се кроз увођење нових технологија и технолошких процеса повећава број запослених и пружа подршка пословним субјектима, зашто су релоцирана средства у износу од 200.000 КМ. Максимална средства за ову намјену по једној пријави утврђују се у висини до 50% од износа уложених средстава, а која не могу бити већа од 20.000 КМ у сектору прерађивачке индустрије, нити већа од 5.000 КМ за подручје саобраћаја, угоститељства и туризма.

Кроз Правилник о намјени, условима, критеријумима и начину додјеле субвенција за редовне камате на кредите пословним субјектима планирана је субвенција износа редовне камате пословним субјектима, за подигнуте кредите за финансирање обртних или основних средстава, за ликвидност или за рефинансирање кредита по наведеним основама, за износ кредита који није већи од 50.000 КМ, да је уговор о кредиту закључен након 01.01.2023. године и са роком отплате кредита од три године.

Субвенција се даје:

- ако је каматна стопа до 3% на уговорени износ кредита – за целокупан износ редовне камате и
- ако је каматна стопа већа од 3% на уговорени износ кредита, укључујући и промјењиву каматну стопу – за дио редовне камате обрачунате по стопи од 3% на уговорени износ кредита, а преосталу разлику трошкова камате плаћа корисник субвенције.

Планирана средства за ову намјену су 50.000 КМ.

Након презентације г. Небојше Савановића, г. Раде Росић је направио кратку рекапитулацију презентације планираних подстицајних средстава, те представио планове Одјељења за привреду и предузетништво за будући период.

Дискусију је отворио, **г. Саша Каралић из Развојне агенције ПРЕДА** који је указао да су у претходном периоду већ одржане одређене консултације при изради приједлога правилника, када је констатовано да су привредници незадовољни планираном висином средстава за привреду, те да се та средства требају увећати, али да ипак постоји оквир који је постављен буџетом Града Приједора и којег се треба држати, те да доступна средства треба пласирати на начин да се постиже највећи ефекат. Такођер је напоменуо да Град Приједор има школски развијене инструменте ЛЕР-а и да за разлику од других општина/средина издваја значајна финансијска средства за подршку привреди, али да је потребно извршити унапређење постојећих инструмената ЛЕР-а и пласирати подстицајна средства на начин да се максимизирају ефекти, те да на достављене приједлоге правилника и планиране подстицаје већ писмено доставио конкретне приједлоге за унапређење истих.

У дискусију се укључила и **г.ђа Јасна Тркуља, представник фирзера и козметичара**, која се захвалила што је секција фризера и козметичара укључена у рад Привредног савјета и што су на њихови иницијативу фризер и козметичари признати као дјелатности које ће бити подржане у набавци машина, опреме и алата, те да ће анимирати свих 130 фризера и козметичара са подручја

Града Приједора да аплицирају за овај подстицај. Г.ђа Јасна Тркуља је као највећу замјерку указала на подстицај за самозапошљавање, јер тај подстицај најчешће повлаче нови фризери и козметичари које је инспекција ухватила у нелегалном раду, те им наложила обавезу да у наредном периоду региструју дјелатност. На основу тога ови субјекти повлаче подстицај, гдје након истека уговорних обавеза одмах одјављују дјелатност. На тај начин, субјекти који нелегално раде бивају награђени подстицајима, те тражи да се сви органи увезу, и да право на подстицај за самозапошљавање немају лица која су ухваћена у нелегалном раду, јер је Приједор у задње вријеме постао полигон за нелегалан рад у овим дјелатностима. Такођер се у својој дискусији осврнула и на санитарну обраду, јер је Дом здравља Приједор 2013. године изгубио надлежност за ову област, која је пребачена у Бања Луку, чиме се увећајаву трошкови за плаћање ове услуге, иако Дом здравља Приједор посједује све лабораторијске услове за обављање санитарне обраде. Напоменула је да уговор за овај посао, а по њеном сазнању, истиче 2023. године, те да се сагледа могућност да се поново обезбједи могућност санитарне обраде у Приједору.

Након г.ђе Јасне Тркуље, у дискусију се укључио **г. Горан Бојић, ЕКП Елкер а.д. Љубија**. На почетку своје дискусије је похвалио озбиљан начин израде правилника, јер то утиче на психолошки моменат за свакога ко се бави бизнисом, да види да се друштвена заједница бави подршком привреди. Иако су средства доста мала, начин израде правилника гарантује озбиљност да се та средства на што квалитетнији и транспарентнији начин пласирају. У својој дискусији је ставио нагласак да се подстичу бизниси који јачају своју конкурентност. Једино што предлаже је да се унапреди правилник за субвенционисање камата, да се уведе подршка у субвенционисању банкарских гаранција за редовно пословање које није занемарљиво.

У дискусију се укључио и **г. Драгослав Кабић, начелник Одјељења за саобраћај, комуналне послове и заштиту животне средине и имовинско-стамбене послове**, који подржао дискусију г.ђе Јасне Тркуље, да градоначелник треба издати налог да инспекцијски органи појачају свој рад и изврше кажњавање оних који нелегално раде, како би им се онемогућило да могу повући подстицајна средства за отварање нових бизниса.

Следећи се у дискусију укључила **г.ђа Невена Јатић, Аустронет д.о.о.** гдје је скренула пажњу да нити једним правилником није предвиђена подршка/субвенција за еколошку производњу електричне енергије, односно за субвенционисање уградње соларних панела. Наиме, фирма Аустронет д.о.о. је тренутно у фази уградњи истих, јер им је то потребни како би у наредној години били конкурентни на међународним тржиштима, јер ће моћи учествовати на тим тржиштима само ако у својој производњи имају уграђен одређен проценат утрошка електричне енергије из еколошки обновљивих извора. Интересује је да ли Град Приједор у наредном периоду има на уму увођење подршке, односно субвенција за ове инвестиције.

Г. Раде Росић је одговорио, да се ове године није размишљало о том виду подршке, али је напоменуо да је током године Град Приједор са УНДП имплементирао пилот пројекат који се тичао подршке уградње соларних панела, а који је требао да истражи интерес заједнице за уградњу истих. Такођер је напоменуо да ће се у наредном периоду вршити и унапређење мјера подршке привреди, тако да се може узети у обзир и овај приједлог. Такођер је напоменио да су покренуте активности израде нове стратегије Града Приједора за наредни седмогодишњи период, те да ће Привредни савјет имати једну кључну улогу у дефинисању праваца подршке привреди, тако да се кроз њега ова тема може кандидовати као једна од нових мјера за подршку привредним субјектима.

Г. Драгослав Кабић се такођер укључио у дискусију око субвенционисања уградње соларних панела, током које је напоменуо да Град Приједор нема никаквих бенефита да ли неко угради или не угради соларне панеле. То је првенствено државни посао и Електропривреде РС, тако да није реално Град Приједор пружа субвенцију за ове активности. Ради се о чистој економској рачуници самог пословног субјекта и Електропривреде РС. На то се г.ђа Невена Јатић навезала са питањем а шта је са еколошком агендом и са производњом електричне енергије из обновљивих извора енергије.

На дискусију г.ђе Невене Јатић, надовезао се г. Горан Бојић који је изјавио да се већ 10 година бори против приступа овом проблему. Друштво и БиХ нема никаквог бенефита тога приступа. Такођер је напоменуо да је услов у ЕУ да 20% енергије која се користи буде из обновљивих извора енергије, а у Италији је смањен на 14%. Код нас он износи око 42-43% из обновљивих видова енергије. Напоменуо је да је производња електричне енергије приватни бизнис и да је много више издано дозвола и прикључака, него што мрежа може ту енергију да прими, те да друштво нема бенефита од тога.

Дискусију је прекинуо г. Раде Родић гдје је навео да се овдје ради о двије ствари, једна о пружању подрше пословним субјектима за уградњу соларних панела, а друга о бенефитима државе, те да се о оваквој подршци може увијек причати.

Г. Александра Дрљача, директор Развојне агенције ПРЕДА се укључио у дискусију, гдје је похвалио рад и иницијативу фирме Аустронет д.о.о, поготово што је познато да имају проблема са снабдијевањем електричне енергије, те сматра да су они ову инвестицију сигурно покренули како би обезбједили стабилно снабдијевање електричном енергијом и стабилно пословање своје фирме. Жели да нагласи да је Град Приједор проактивна заједница, те да је са УНДП већ реализовао пилот пројекат који се тиче подршке при уградњи соларних панела, те да треба отворено причати о новим идејама и новим могућностима подршке привредним субјектима, па и на овом пољу како би сви имали вишеструку корист.

Г. Ранко Згодић, представник Занатско предузетничког удружења Приједор је наставио дискусију, напомињући да је примијетио да је на данашњој сједници Привредног савјета присутно мањи број представника из категорије пословних субјеката и привредника. У уводу своје дискусије је навео да није задовољан оствареним приходима свих пословних субјеката Града Приједора у односу на број становника, скрећући пажњу да одређени градови овај однос имају много већи од Приједора, иако за подстицајна средства издвајају и мања средства. Такођер је напоменуо да није задовољан годишњим растом економских показатеља Града Приједора, јер Град Приједор има перспективу да тај раст буде много већи. Лично сматра да се због праћења ових економских индикатора треба раније извршити набавка финансијских извјештаја од АПИФ-а и обрада истих, како би се на основу истих предложиле адекватне мјере. Осврнуо се и на дискусију г.ђе Јасне Тркуље наводећи проблем субјеката који раде у сивој зони и који не раде на регуларан начин. Што се тиче предложених правилника, Удружењу је увијек циљ да се пружи подршка свим пословним субјектима, али да се посебна пажња посвети почетницима, којима је најтеже пребродити прву годину пословања, те да се у првој години пословања ослободе одређених такси/пореза.

Након дискусије г. Ранка Згодића, г. Раде Росић се осврнуо на опаску да присуствује мањи број представника из категорије пословних субјеката и привредника, те изјавио да је у оваквом саставу савјета, значајно већи број привредника, али и поред потврде свога доласка неки нису дошли на сједницу Савјета, али су и неки јавили да нису више спремни учествовати у раду Савјета. Г. Раде

Росић је скренуо пажњу да је на почетку предложио да се под тачком разно чланови Привредног савјета информишу ће се у наредном периоду ићи у измјену чланства Савјета.

Г. Александар Дрљача се такођер осврнуо на одређене опаске г. Ранка Згодића, те образложио да осређене немају основ.

Г.ђа Дијана Ђаковић, Подручна привредна комора Бања Лука, канцеларија Приједор је наставила дискусију, похваљујући правилнике, јер је са истима доста покривена подршка привредним субјектима. Једино што јој недостаје је спровођење одређене анализе да се виде какви су ефекти постигнути, како би се следеће године могло квалитетније пласирати подстицајна средства. Такођер јој недостаје и увид коме су одобрени подстицаји, како би се избегла могућност да стално исти добијају подстицаје. Највише је похвалила подстицај за јачање конкурентности, јер се пласирањем оваквог подстицаја могу постићи највиши ефекти.

Г. Раде Росић се осврнуо на дискусију г.ђе Дијане Ђаковић, наводећи да се урадила анализа подстицаја, те да ће иста свима бити достављена, те да је за одређене мјера ограничено да ако је неко добио подстицај у претходне двије-три године, да ове године не могу добити подстицај за исту намјену и тако се елиминише могућност да увијек исти добијају подстицаје.

При крају дискусија се укључио и г. Слободан Јавор, осврћући се на све дискусије, али понајвише на дискусију г. Ранка Згодића. Изјавио је да као градоначелник на све дискусије гледа добронамјерно. Напоменуо је да је данашња тема правилник о подстицајима, те да се сви требамо на њих директно фокусирати и унаприједити кроз овакве састанке без скретања тема. Због тога предлаже да сви буду конкретни, а да ће Градска управа озбиљно размотрити све приједлоге. Наравно, неће се моћи свима захтјевима удовољити, јер су средства ограничена, поготово из разлога што су од виших нивоа власти стигли захтјеви за смањење буџета. Међутим, нагласио је да се планирана средства за подршку привреди неће смањивати, јер сматра да су она и таква доста малена.

Након своје дискусија, г. Раде Росић је предложио да сви у наредних седам дана писмено доставе своје коментаре на Правилнике.

Г. Раде Росић је исти приједлог дао на усвајање.

Приједлог је једногласно усвојен.

Тачка 2 – Разно

Под тачком разно, г. Саша Каралић је све чланове Привредног савјета информисао о одржавању тематске сједнице Привредног савјета која је одржана на захтјев дрвопрерађивача и произвођача намјештаја из разлога што су у задње вријеме почели осјећати негативне ефекте у своме пословању услед поремећаја и кризе на европском тржишту, али и појаве инфлације.

Током састанка представници дрвопрераде и производње намјештаја су напоменули да још од марта 2023. године, ситуацију на тржишту карактерише повећан број случајева отказивања наруџби купаца са подручја ЕУ, а посебно Нјемачке, чиме се угрожава планирани пласман, а присутна је и велика неизвјесност за наредни период. Истакнули су да је неколико разлога за овакву ситуацију:

- Пад потражње за намјештајем у периоду након окончања пандемије корона вируса.

- Појава енергетске кризе проуроковане глобалним гео-политичким поремећајима.
- Појава повећане стопе инфлације.
- Проглашење техничке рецесије у земљама ЕУ, и
- Преусмјеравање ЕУ економије на концепт “ратне економије”.

Истовремено су напоменули, да ће локалне компаније, уколико се оваква ситуација настави, имати изузетно велике притиске у пословању, с обзиром да су текуће обавезе према добављачима, а посебно према радницима повећане. Смањење наруџби у оквиру стандардних ланаца је на забрињавајуће високом нивоу, које се креће и до 40 %. Истакнули су да у овом моменту, највећи притисак осјећају пословни субјекти који припадају категорији средњих предузећа (преко 50 запослених), а који имају извозно орјентисану серијску производњу. Локална предузећа су већ повукла одређене потезе, као одговор на негативна кретања, као што су: корекције цијена, истраживање и интензивирање комуникације на актуелним и алтернативним тржиштима, те ванредно упућивање запослених на колективне годишње одморе. Очекују да ће предузете мјере дати одређене резултате, али на веома кратак рок, те да је прилично извјесно да ће локални пословни субјекти у периоду наредних 2-3 мјесеца имати ситуацију значајних технолошких вишкова радника. Они као послодавци су заинтересовани за изналагање рјешења које ће спријечити значајније отпуштање радника, односно њиховог задржавања у радном односу. Напоменули су и да је одређени притисак евидентан и код осталих пословних субјекта и дјелатности, у мањој или већој мјери, у зависности од конкретног производног асортимана и укључености у специфичне тржишне ланце.

Г. Саша Каралић је презентовао закључке са састанка на основу заједничких и појединачних приједлога учесника су:

- Потребно је активирати Кластер “Дрво-ПД”, не само у контексту тренутне кризне ситуације, него и у општем контексту подршке развоју регионалне дрвне индустрије и индустрије намјештаја, у којем је кластер препознат као субјекат око којег су концентрисани заједнички интереси чланица и који подстиче међусобну сарадњу између појединачних компанија.
- Успоставити партнерски однос са локалном управом, како на стратешким, тако и оперативним питањима везаним за свакодневно пословање у сектору дрвопрераде.
- Током кризне ситуације успоставити константну (седмичну) комуникацију између пословних субјеката и локалне власти, укључујући и Развојну агенцију “ПРЕДА”.
- Усмјеравање на локално тржиште, као и на алтернативна тржишта (тржишта на која локална предузећа нису стављала примарни фокус, укључујући Србију, Црну Гору, С. Македонију, Грчку, Бугарску, Турску, као и земље бившег СССР – Казахстан, Јерменије, Азербејџан).
- Обезбједити адекватне анализе нових тржишта (тржишта истога) и могућности повезивања са њима.
- Потребно је прикупити додатне информације за процјену размјера тренутне ситуације на подручју Републике Српске, како би се информисала надлежна министарства у Влади РС, као и друга тијела, у циљу изналагања адекватних рјешења за подршку предузећима из сектора дрвопрераде и производње намјештаја у случају појаве технолошких вишкова радника.

Такођер је све информисао шта је све урађено у претходном периоду по овим закључцима. Извршено је истраживање размјера актуелне кризне ситуације, гдје је добијена нека општа потврда трендова представљених на састанку, те да је успостављен контакт са Кластером произвођача намјештаја Бугарске, гдје су начелно договорени одређени принципи могуће сарадње, те контакт

са стручњацима из области трговине дрветом, гдје имамо повратну информацију да можемо добити информације о стању на тржиштима појединих земаља, али и контакт са представништвом Владе РС, конкретно у Грчкој (Солун).

Како није било дискусије, г. Раде Росић је информацију дао на усвајање.

Информација је једногласно усвојена.

Под тачком разво, г. Саша Каралић је све чланове Привредног савјета информисао о покретању активности измјене чланова Привредног савјета из разлога што неки чланови више не обављају функције у својим организацијама, а неки су исказали да нису више спремни учествовати у раду Савјета, те предложио да поред постојеће методологије која ће послужити за одабир чланова Привредног савјета, постојећи чланови моћи доставити своје приједлоге у наредних 15 дана писменим путем.

Г.ђа Дијана Ђаковић се укључила у дискусију поводом ове информације, информишући све о процедурама на који начин треба да се уради измјена састава Привредног савјета.

Како није било више дискусије, г. Раде Росић је информацију дао на усвајање.

Информација је једногласно усвојена.

Под тачком разво, г. Горан Бојић је наставио дискусију са почетка састанка Привредног састанка о могућности организовања сусрета са дијаспором почетком мјесеца августа, гдје би се сви могли информисати шта све Градска управа Приједор ради, како им може помоћи, али и да чује од дијаспоре које су њихове потребе. Сматра да Градска управа треба да буде носилац ове активности, јер постоји велики потенцијал дијаспоре која има средстава за инвестирање.

Г. Раде Росић је похвалио идеју, те је обећао да ће се Градска управа потрудити буде носилац ове активности, али да се прије коначне одлуке требају одржати шире консултације због веома кратког рока за организацију истога.

Како није било више дискусије, г. Раде Росић је информацију дао на усвајање.

Информација је једногласно усвојена.

Састанак Привредног савјета је завршен у 14:41.

Скраћени записник сачионио: Саша Каралић

